

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Prof. Dr. Vedat İŞIKHAN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

İnsan hayatının maliyet hesabı olmaz.

Bir işçinin sabah evinden çıkıp akşam çocuklarının yanına dönememesi “işin doğasında bulunan risk” denilerek geçiştirilemez.

Madenlerde, fabrikalarda, şantiyelerde, tersanelerde, tarım alanlarında ve sanayi sitelerinde yaşanan ölümlerin önemli bir bölümü alınabilecek tedbirlerle önlenebilecek niteliktedir.

Bu nedenle önlenebilir bir iş kazası sonucu meydana gelen her ölüm yalnızca istatistik değildir. O ölümün arkasında denetlenmeyen bir iş yeri, uygulanmayan bir kural, eksik bırakılmış bir tedbir veya maliyetten kaçınan bir işletme bulunuyorsa bunun hesabı sorulmalıdır.

İş güvenliğinin maliyet olarak görülmesine izin veren anlayış insan hayatını patronun bilançosundaki gider kalemine dönüştürür.

Bir Ülkede işçi “işimi kaybederim” korkusuyla tehlikeli çalışma şartlarına itiraz edemiyorsa, sendikal örgütlenmeden çekiniyorsa ve iş güvenliği tedbirlerinin alınmasını talep ettiği için baskı görüyorsa burada gerçek anlamda çalışma güvenliğinden söz edilemez.

Bu bağlamda;

- 1) 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında meydana gelen toplam iş kazası sayısı kaçtır?
- 2) Bu kazalarda hayatını kaybeden işçi sayısı yıllar itibarıyla kaçtır?
- 3) Hayatını kaybedenlerin kaçının kadın, kaçının erkek olduğu nedir?
- 4) İş kazalarında hayatını kaybeden 18 yaşından küçük işçi sayısı kaçtır?
- 5) 65 yaş üzerinde olup çalışırken hayatını kaybeden işçi sayısı kaçtır?
- 6) İş kazalarının sektörlere göre dağılımı nasıldır?
- 7) En fazla ölümlü iş kazasının meydana geldiği ilk on sektör hangileridir?
- 8) 2026 yılında madenlerde meydana gelen iş kazalarında kaç çalışan hayatını kaybetmiştir?
- 9) İnşaat sektöründe hayatını kaybeden işçi sayısı kaçtır?
- 10) Tarım sektöründe hayatını kaybeden işçi sayısı kaçtır?
- 11) Kayıt dışı çalışırken iş kazasında hayatını kaybettiği belirlenen kişi sayısı kaçtır?
- 12) Türkiye genelinde görev yapan iş müfettişi sayısı kaçtır?
- 13) Bir iş müfettişine ortalama kaç iş yeri düşmektedir?
- 14) Türkiye'deki bütün iş yerlerinin mevcut müfettiş sayısı ile kaç yılda bir denetlenebilmesi mümkündür?
- 15) 2026 yılında kaç iş yeri iş sağlığı ve güvenliği açısından denetlenmiştir?

- 16) Denetlenen iş yerlerinin kaçında mevzuata aykırılık tespit edilmiştir?
- 17) Kaç iş yerinin faaliyeti durdurulmuştur?
- 18) İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini almayan işletmelere toplam ne kadar idari para cezası uygulanmıştır?
- 19) İş kazasında ölüm meydana geldikten sonra işveren hakkında açılan davaların kaç mahkûmiyetle sonuçlanmıştır?
- 20) Ölümlü iş kazalarında sorumlu bulunan işverenlere verilen ortalama ceza nedir?
- 21) Aynı işletmede birden fazla ölümlü iş kazası meydana geldiği hâlde faaliyetini sürdüren işletme sayısı kaçtır?
- 22) Daha önce iş güvenliği ihlali nedeniyle ceza aldığı hâlde tekrar ihlal yaptığı tespit edilen işletme sayısı kaçtır?
- 23) İş güvenliği ihlallerinin tekrarında yaptırımların ağırlaştırılması planlanmakta mıdır?
- 24) İşçilerin iş güvenliği eksikliklerini kimlikleri gizli kalacak şekilde Bakanlığa bildirebilecekleri sistem etkin biçimde kullanılmakta mıdır?
- 25) İş güvenliği eksikliği bildirdiği için işten çıkarıldığını ileri süren çalışanların sayısına ilişkin Bakanlığınıza ulaşan şikâyet sayısı kaçtır?
- 26) Meslek hastalığı tanısı alan çalışan sayısı yıllar itibarıyla kaçtır?
- 27) Meslek hastalıklarının gerçekte olduğundan daha az kayda geçtiği iddialarına ilişkin Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
- 28) İş kazası geçiren çalışanların kaçında kalıcı iş göremezlik oluşmuştur?
- 29) İş kazalarında yakınına kaybeden ailelere sağlanan maddi ve psikososyal destekler nelerdir?
- 30) İş sağlığı ve güvenliği alanındaki denetimlerin haber verilmeden ve daha sık yapılması için müfettiş sayısı artırılacak mıdır?
- 31) Bakanlığınız 2027 yılı için ölümlü iş kazalarını hangi oranda azaltmayı hedeflemektedir?
- 32) Hedefiniz “sıfır ölüm” değilse kabul edilebilir gördüğünüz işçi ölümü sayısı kaçtır?
- 33) Bir işçinin hayatından daha değerli hangi üretim hedefi, hangi yatırım veya hangi maliyet hesabı olabilir?